

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžf/15/2016
Identifikačné číslo spisu: 4015200424
Dátum vydania rozhodnutia: 03.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200424.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: I. G. M., bytom G. L. X/XX, XXX XX B., zastúpený JUDr. Gabrielom Szabóm, advokátom so sídlom Kostolné námestie 32, 946 03 Kolárovo, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o návrhu žalobcu na obnovu konania vo veci vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/192/2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/83/2015-73 z 28. januára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/83/2015-73 z 28. januára 2016 m e n í tak, že konanie zastavuje.

Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“) uznesením č. k. 11S/83/2015-73 z 28. januára 2016 postupom podľa § 234 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol návrh žalobcu z 29. apríla 2015, ktorým sa domáhal povolenia obnovy právoplatne skončeného konania vedeného na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/192/2010 a na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 8Sžf/36/2011.

V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že obnovu konania, ako mimoriadny opravný prostriedok, upravuje druhá hlava štvrtej časti O.s.p., ktorá sa na konanie podľa piatej časti O.s.p. použije podľa prvej vety § 246c ods. 1 O.s.p. primerane.

Ďalej uviedol, že v konaniach podľa piatej časti O.s.p. je obnova konania neprípustná, nakoľko nikde v tejto časti sa ako opravný prostriedok (riadny alebo mimoriadny) neuvádza. Vzhľadom k tomu, že žalobca podal návrh na obnovu konania, pre ktoré nie je takýto návrh prípustný, súd návrh žalobcu ako neprípustný podľa § 234 ods. 2 O.s.p. zamietol.

Krajský súd konštatoval, že výkladom relevantných ustanovení O.s.p. dospel k právnenému názoru, že obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok je v správnom súdnictve neprípustná, a takýto postup je v súlade so systematickými súvislosťami zákona ako i s jeho účelom. Podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p., na ktorý žalobca poukazoval, právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Súčasne súd uviedol, že žalobca sa domáhal povolenia obnovy konania vedeného pôvodne na tamojšom súde pod sp. zn. 11S/192/2010, avšak v správnom súdnictve nie je obnova konania prípustná.

Krajský súd vychádzal z toho, že právna úprava správneho súdnictva je obsiahnutá v piatej časti O.s.p. a k ostatným častiam O.s.p. má povahu lex specialis, kde ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti O.s.p. sa v zmysle ust. § 246c ods.1 O.s.p. použijú primerane. Ustanovenie § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p. zároveň upravuje prípustnosť opravných prostriedkov (či už riadnych alebo mimoriadnych) v jednotlivých typoch konaní vo veciach správneho súdnictva, pričom opravný prostriedok je v správnom súdnictve prípustný len vtedy, ak je to ustanovené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Ak by zákonodarca mal v úmysle v správnom súdnictve pripustiť použitie mimoriadnych opravných prostriedkov, takúto možnosť by zakotvil v piatej časti O.s.p. Tento postup je podľa krajského súdu možno odôvodniť tým, že správny súd preskúmava zákonnosť rozhodnutí, ktoré boli vydané v rámci administratívneho postupu v rámci kontroly sústavy orgánov verejnej správy. Primeranosť použitia ustanovení štvrtej časti O.s.p. je potrebné aplikovať v súvislosti s procesným postupom súdu pri konaní o opravnom prostriedku, ktorého prípustnosť výslovne vyplýva z piatej časti O.s.p., keďže odvolacie konanie nie je v piatej časti O.s.p. komplexne upravené.

V tejto súvislosti krajský súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/34/2012 z 23. mája 2013. Vzhľadom na skutočnosť, že obnova konania nie je v správnom súdnictve prípustná, krajský súd návrh zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k O.s.p. tak, ich náhradu žalobcovi, ktorý v konaní nemal úspech, nepriznal.

II.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zmenil v zmysle § 220 O.s.p. tak, že návrh na obnovu konania povolí. V odvolaní uviedol, že krajský súd dospel k záveru, že obnova konania je v správnom súdnictve neprípustná. Tento výklad je podľa žalobcu len výsledkom úvah aplikovaných právnou praxou. Uviedol, že ak by zákonodarca naozaj mal záujem vylúčiť možnosť obnovy konania v správnom súdnictve, túto skutočnosť by vyslovene uviedol v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku.

Žalobca sa na krajský súd obrátil z dôvodu, že doposiaľ žiadny súd ani správny orgán neodpovedal na základnú otázku ako mohol správca dane neuznať výbery zo základu dane a všetky vklady (resp. väčšinu vkladov) ponechať bez zmeny a týmto konaním dorubiť žalobcovi astronomickú daň z týchto vkladov, ktoré posúdil ako príjem z podnikania. Ďalej uviedol, že nikto sa nezaoberal samotnou podstatou veci, že príjem, ktorý bol žalobcovi zdanený reálne nemohol zarobiť. Podľa názoru žalobcu, všetky správne orgány a predovšetkým súdy rozhodli na základe formálnych a procesných ustanovení.

Ďalej žalobca poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Akerberg Fransson (vec C - 617/10 z roku 2013), ktoré je veľmi podobné prípadu žalobcu a Občiansky súdny poriadok presne v takýchto prípadoch obnovu konania pripúšťa. Konštatoval, že súdy sa vôbec nezaoberali tým, že ak by naozaj žalobca krátil daň v takom rozsahu v akom mu bola dorubená, tak by bol za takýto skutok aj trestne zodpovedný, pričom on bol spod takého konania orgánmi činnými v trestnom konaní oslobodený, aj keď bol vyšetrovaný. Žalobca zároveň poukázal na to, že aj žalovaný v sprievodnom liste k návrhu na obnovu konania uviedol, že žiada vec prejednať a rozhodnúť, a preto by

mal súd zhodnému návrhu sporových strán vyhovieť a obnovu konania povoliť.

Záverom uviedol, že daňová kontrola trvala 31,5 mesiacov namiesto zákonom povolených 12 mesiacov (začala 15. októbra 2007 a bola ukončená 31. mája 2010), a teda bol pri jej výkone porušený § 15 ods. 17 zákona č. 511/1992 Zb., resp. § 46 ods. 10 zákona č. 563/2009 Z.z., čo odôvodňuje nezákonnosť samotného rozhodnutia finančnej správy, ktorým sa nezaoberali súdy. Podľa názoru žalobcu, odvolací súd by mal zmeniť doterajšie nahliadanie právnej praxe na obnovu konania v správnom súdnictve a žalobcovu vec znova prejednať.

III.

K podanému odvolaniu žalovaný písomné vyjadrenie nepodal.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, avšak je nutné rozhodnutie krajského súdu korigovať. Preto napadnuté uznesenie zmenil na základe nižšie uvedených dôvodov tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Obnovu konania, ako mimoriadny opravný prostriedok, upravuje druhá hlava štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorá sa na konanie podľa piatej časti z citovaného právneho predpisu môže použiť podľa prvej vety § 246c ods. 1 O.s.p. iba primerane.

Podľa § 234 ods. 1 O.s.p., návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne alebo obnovu konania povolí.

Podľa § 234 ods. 2 O.s.p., ak súd zamietla návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariadovať pojednávanie.

Z podkladov súdneho spisu je zrejmé, že žalobca sa domáhal obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p.

Na tomto mieste senát odvolacieho súdu považuje za potrebné uviesť, že právna úprava správneho súdnictva obsiahnutá v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku má k ostatným častiam O.s.p. povahu *lex specialis*, pričom ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti O.s.p. sa v zmysle § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. použijú primerane.

Ustanovenie § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p. upravuje prípustnosť opravných prostriedkov (či už riadnych alebo mimoriadnych) v jednotlivých typoch konaní vo veciach správneho súdnictva, pričom opravný prostriedok v správnom súdnictve je prípustný len vtedy, ak je to ustanovené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolací súd v zhode s krajským súdom konštatuje, že ak by zákonodarca mal v úmysle v správnom súdnictve pripustiť použitie mimoriadnych opravných prostriedkov, takúto možnosť by zakotvil v piatej časti O.s.p. Primeranosť použitia ustanovení štvrtej časti O.s.p. je potrebné aplikovať v súvislosti s procesným postupom súdu pri konaní o opravnom prostriedku (odvolaní), ktorého prípustnosť výslovne

vyplýva z piatej časti O.s.p, keďže odvolacie konanie nie je v piatej časti O.s.p. komplexne upravené.

Za stavu, že prípustnosť obnovy konania nie je v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku výslovne upravená, senát odvolacieho súdu v súlade s konštantným názorom Najvyššieho súdu SR vyjadreným v jeho rozhodnutiach (napr. sp.zn. 1Sžr/114/2012, 5Sžf/32/2015), dospel k zhodnému záveru, že obnova konania vo veciach podľa piatej časti O.s.p. (v tomto konkrétnom prípade podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. - „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“) v zmysle § 246c ods. 1 vety druhej O.s.p. nie je prípustná.

Krajský súd však podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemal návrh na obnovu konania zamietnuť, ale konanie zastaviť, nakoľko konanie o návrhu nespĺňa podmienky konania pred správnym súdom v zmysle § 103 a § 104 ods. 1 O.s.p., t. j. ide o neodstrániteľnú podmienku konania.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil.

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Na základe vyššie uvedených skutočností, z dôvodu nemožnosti súdu konať a rozhodovať o návrhu na povolenie obnovy konania v správnom súdnictve, čo predstavuje neodstrániteľnú podmienku konania, odvolací súd zmenil rozhodnutie krajského súdu (§ 220 O.s.p.) a postupom podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 103 a § 104 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil.

O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a neúspešnému žalobcovi náhradu trov tohto konania nepriznal.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.